

**Plan mot diskriminering och
kränkande behandling
samt
Likabehandlingsplan
2017**

Svanberga förskola

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Arbetslagsledaren och förskolechef ansvarar för att det varje år upprättas en ny plan och att den tidigare utvärderas.

Vår Vision

Vår vision är att förskolan ska vara en plats för barn och vuxna där alla ska känna sig trygga och där ingen ska bli utsatt för diskriminering eller kränkande behandling.

Planen gäller från

2016-12-01

Planen gäller till

2017-11-30

Förankring av planen

Planen kommer att förankras i alla led under 2017. För att förankra planen hos all personal kommer vi att ha olika diskussions- och reflektionsmöten några gånger/år.

Innehållet i planen ska vara ständigt med i arbetet tillsammans med barnen.

Personal och föräldrar kommer att informeras om var de kan ta del av den färdiga planen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Föräldrar har haft möjlighet att utvärdera förskolans likabehandlingsarbete i den årliga kvalitetsenkäten.

De anställdas synpunkter gällande likabehandlingsarbetet visades i den årliga trivsel- och kvalitetsenkäten. Vi har i utvärderingen kommit fram till att vi har ett öppet klimat för både barn och vuxna samt ett bra förhållningssätt på förskolan.

Under hösten har vi gjort intervjuer med en del av barnen på båda våra avdelningar. Till dessa intervjuer har vi haft till hjälp bilder från vår ute- och innemiljö för att lättare kunna få fram svar från barnen, det är framförallt en bra hjälp för de yngre barnen. I dessa intervjuer berättar barnen om att de gärna leker i alla våra olika rum på förskolan och även på vår förskolegård.

Vi ser kontinuerligt över våra miljöer och anpassar dessa utifrån barnens intressen, vilket i sin tur påverkar barnens samspel på ett positivt sätt.

Under tidig höst gör vi enskilda intervjuer med alla äldre barn och dessa är till stor hjälp för oss att se hur barnen tänker kring kamratskap och hur de trivs på förskolan. Utifrån dessa intervjuer och observationer av barngruppen kan vi se över våra olika miljöer på förskolan.

Dessa svar har vi visat på höstens föräldramöte vilket har varit ett bra tillfälle för att kunna involvera föräldrarna i vårt likabehandlingsarbete.

Delaktiga i utvärderingen av fjolåret plan

Utvärderingsarbetet har skett på två av höstens möten för personalen.

Barn och vårdnadshavare har indirekt deltagit genom enkäter, intervjuer och samtal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Vi har i utvärderingen kommit fram till att vi har ett öppet klimat för både barn och vuxna samt ett bra förhållningssätt på förskolan.

Utvärderingen visar även på vikten av ett kontinuerligt arbete kring barnsyn och kunskapssyn.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-10-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan kommer att utvärderas genom enkäter till vårdnadshavare och anställda, samt genom reflektion i personalgruppen. Barnen kommer att involveras i utvärderingen genom fortlöpande samtal, intervjuer och reflektion.

Ansvarig för att plan utvärderas

Förskolechef ansvarar tillsammans med arbetslagsledarna för att planen utvärderas.

Kartläggning av nuläget

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och bristande tillgänglighet.

Kartläggningsmetoder

Vi observerar barngrupperna under läsåret och kan då få ett underlag som vi kan använda för vidare arbete.

I början av höstterminen har vi intervjuat de äldre barnen om var de tycker om respektive inte tycker om att vara, om de är rädda för något speciellt etc.

Dagliga samtal tillsammans med barnen.

Under den senare delen av höstterminen har vi gjort intervjuer med några barn på båda avdelningarna.

Identifierade risker

Den största risken där kränkningar kan ske är ute på gården då vi vuxna inte kan se och höra allt som händer.

När barnen är själva inne i ett rum på förskolan sker ibland kränkningar.

Vi har sett att barnen vid toalettbesök och i den fria leken har rört varandra/sagt saker på ett sätt som inte har känts ok för motparten.

Vid lämning då all personal inte har börjat arbeta och tillsynen brister händer det att kränkningar sker.

Vid hämtning och lämning av barn på förskolan är det en svårighet att ha uppsikt över barngruppen samtidigt som vi berättar om hur dagen varit.

Förebyggande åtgärder

Identifierad risk:

Den största risken där kränkningar kan ske är ute på gården då vi vuxna inte kan se och höra allt som händer.

Mål:

Vi arbetar för att kunna minimera risken för kränkningar på vår gård.

Förebyggande åtgärd:

Vi har för avsikt att pedagogerna fördelar sig på gården för att lättare vara nära barnen. Detta är viktigt för att vi ska kunna fånga upp barnen till samtal om något uppstår.

Ansvarig:

Alla pedagoger på förskolan

Uppföljning och utvärdering under året:

Vi arbetar utifrån Husmodellen där förskolans olika rum finns uppritade. När kränkningar sker ska post-it-lappar skrivas direkt efter händelsen av den pedagog som var närvarande. Lappen sätts sedan fast på skissen av förskolans rum.

I april och oktober sammanställs dessa observationer av kränkningar och blir ett underlag för utvärderingen längre fram.

Vi noterar om något uppstår som påverkar personalantalet och då i sin tur påverkar verksamheten.

Situationer som uppstår och även goda exempel som har med likabehandling att göra bör antecknas.

Datum när det ska vara klart:

Oktober 2017

Identifierad risk:

När barnen är själva inne i ett rum på förskolan sker ibland kränkningar.

Mål:

Vårt mål är att minimera risken för kränkningar.

Förebyggande åtgärd:

Vi pedagoger behöver vara aktivt närvarande så att vi kontinuerligt kan se/observera samtliga barn på förskolan. Personalen behöver fördela sig där barnen är för att kunna vara nära då det kan uppstå situationer där barnen behöver hjälp med samtal och sitt agerande gentemot kompisar. Vi samtalar ofta med barnen om hur vi är mot varandra och uppmärksammar ofta barnen då vi ser goda exempel på ett bra kamratskap.

Ansvarig:

Samtliga pedagoger på förskolan

Uppföljning och utvärdering under året:

Vi arbetar utifrån Husmodellen där förskolans olika rum finns uppritade. När kränkningar sker ska post-it-lappar skrivas direkt efter händelsen av den pedagog som var närvarande. Lappen sätts sedan fast på skissen av förskolans rum.

I april och oktober sammanställs dessa kränkningar och blir ett underlag för utvärderingen längre fram.

Vi noterar om något uppstår som påverkar personalantalet och då i sin tur påverkar verksamheten.

Situationer som uppstår och även goda exempel som har med likabehandling att göra bör antecknas.

Datum när det ska vara klart:

Oktober 2017

Identifierad risk:

Vi har sett att barnen vid toalettbesök och i den fria leken har rört varandra/sagt saker på ett sätt som inte har känts ok för motparten.

Mål:

Vårt mål är att minimera risken för kränkningar.

Förebyggande åtgärd:

Vi behöver vara uppmärksamma på när barnen inte frivilligt och inte av egen nyfikenhet blir utsatta för intresse av sin kropp. Det här arbetar vi kontinuerligt med genom att prata med barnen om att det är deras kropp och att de bestämmer vad som är ok. Vi har även rutiner för våra toalettbesök som vi använder oss av.

Ansvarig:

Samtliga pedagoger på förskolan

Uppföljning och utvärdering under året:

Vi arbetar utifrån Husmodellen där förskolans olika rum finns uppritade. När kränkningar sker ska post-it-lappar skrivas direkt efter händelsen av den pedagog som var närvarande. Lappen sätts sedan fast på skissen av förskolans rum.

I april och oktober sammanställs dessa observationer av kränkningar och blir ett underlag för utvärderingen längre fram.

Vi noterar om något uppstår som påverkar personalantalet och då i sin tur påverkar verksamheten.

Situationer som uppstår och även goda exempel som har med likabehandling att göra bör antecknas.

Datum när det ska vara klart:

Oktober 2017

Identifierad risk:

Vid lämning då all personal inte har börjat arbeta och tillsynen brister händer det att kränkningar sker.

Vid hämtning och lämning av barn på förskolan är det en svårighet att ha uppsikt över barngruppen samtidigt som vi berättar om hur dagen varit.

Mål:

Vårt mål är att minimera risken för kränkningar i barngruppen.

Förebyggande åtgärd:

Personalen behöver vara tydlig mot vårdnadshavarna att hämtning och lämning inte kan pågå i hallen någon längre stund. De är välkomna in på avdelningen för att prata ytterligare med oss pedagoger.

Ansvarig:

Alla pedagoger på förskolan

Uppföljning och utvärdering under året:

Vi arbetar utifrån Husmodellen där förskolans olika rum finns uppritade. När kränkningar sker ska post-it-lappar skrivas direkt efter händelsen av den pedagog som var närvarande. Lappen sätts sedan fast på skissen av förskolans rum.

I april och oktober sammanställs dessa observationer av kränkningar och blir ett underlag för utvärderingen längre fram.

Vi noterar om något uppstår som påverkar personalantalet och då i sin tur påverkar verksamheten.

Situationer som uppstår och även goda exempel som har med likabehandling att göra bör antecknas.

Datum när det ska vara klart:

Oktober 2017

Rutiner för akuta situationer

Policy

Ingen på förskolan ska uppleva en kränkning utan att vi reagerar vid upptäckt.
Pedagoger som ser eller blir medvetna om en kränkning ska rapportera denna på avsedd blankett för uppföljning.

Anmälningsskyldigheten – rutinen för akuta situationer

- Personal ska snarast anmäla till förskolechef
- Förskolechef ska skyndsamt anmäla till huvudman
- Huvudmannens skyldighet är att skyndsamt utreda omständigheterna
- Personal ska anmäla direkt till huvudman om det är förskolechefen som kränkt ett barn

Rutiner för uppföljning

Uppföljning sker med förskolechef och ansvarig pedagog.

Rutiner för dokumentation/ansvarsförhållande

Berörd personal ansvarar för att dokumentera händelsen i dokumentationsblanketten.
Förskolechef ansvarar för att dokumentationen arkiveras och delger huvudman.
Förskolechef ansvarar för åtgärd i dialog med den pedagog som uppmärksammat händelsen.

Likabehandlingsplan

Diskrimineringsgrund

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man, eller att man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Förskolans aktiva arbete för att motverka diskriminering

När det gäller diskrimineringsgrunderna som kön, funktionsnedsättning och ålder arbetar vi med miljö och material på ett sätt så att alla kan känna sig delaktiga på hela förskolan.

Barnen behöver få möjlighet att kunna leka och prova olika identiteter. Vi har därför skapat en varierad miljö där ett genomtänkt material, såsom t.ex. utklädningskläder finns tillgängligt.

För att förhindra traditionella könsmonster arbetar vi medvetet med genusfrågor och varierande miljöer. En pedagog deltar i ett nätverk som nu pågår i kommunen; "Språk, interkulturalitet och normmedvetenhet i förskolan"

Alla pedagoger har deltagit i en föreläsning om normmedvetenhet samt arbetat med värdegrundsfrågor på några personalmöten och därmed fått ökad kunskap i ämnet.

Vi läser olika böcker som berör dessa ämnen och samtalar tillsammans med barnen. Vi kommer även att se över vårt material och beställa fler böcker som visar på mångfald och har en bredd när det gäller de olika diskrimineringsgrunderna.

Främjande insatser

Område

Främja likabehandling oavsett kön

Mål

- Vårt mål är att alla barn får samma möjlighet och utrymme i förskolans verksamhet, oavsett kön.

Insats

Personalgruppen kommer att föra diskussioner och reflektera över sitt eget och barnens beteende och synsätt. Vi utvecklar vår miljö när det gäller innehållet bland våra utklädningskläder.

Ansvarig

Alla pedagoger ansvarar för att vara delaktiga i diskussioner och reflektioner.

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett könsidentitet och könsuttryck

Mål

- Vårt mål är att alla ska få ha den identitet och det uttryck som de vill, oavsett kön

Insats

Alla barn kan erbjudas olika sorters material som finns tillgängligt på förskolan. Vi för diskussioner tillsammans med barnen när det gäller könsnormer.

Vi bekräftar barnens personligheter, styrkor och känslor istället för deras kläder och materiella ting.

Ansvarig

Förskolans alla pedagoger ansvarar för att detta sker.

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Mål

- Vi har som mål att barn med olika typer av funktionsnedsättningar ska vara inkluderade och känna sig delaktiga

Insats

Vid behov kommer personal att delta i olika fortbildningar.

Vi samarbetar med habiliteringen och andra liknande instanser då det uppstår behov. Det finns då möjlighet att kunna få handledning för att kunna utforma verksamheten så att alla barn i gruppen ges möjlighet att känna sig delaktiga.

Ansvarig

Alla pedagoger ansvarar för att delta i fortbildning. Förskolechef och arbetslagsledare ansvarar för kontakt med t.ex. habiliteringen.

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Mål

- Vi har som mål att sträva mot att pedagogernas sammanlagda kunskaper om etnicitet ska öka.
- Vi har som mål att alla familjer ska ha möjlighet att delta i samtal och vardagliga situationer.

Insats

Vi visar intresse för våra familjers olika kulturer och etniska tillhörighet. Förskolan har för avsikt att använda oss av böcker som tar upp ämnet. Vid behov tar vi hjälp av engelska om vi inte kan göra oss förstådda i det svenska språket. Vi intresserar oss även av varje barn och familjs hemkultur.

Ansvarig

Alla pedagoger på förskolan

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett religion och annan trosuppfattning

Mål

- Vi har som mål att sträva mot att pedagogernas sammanlagda kunskaper om religioner och trosuppfattningar ska öka.

Insats

Vi visar intresse för våra familjers olika religioner

Ansvarig

Alla pedagoger ansvarar för att öka kunskaperna i detta ämne.

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Mål

- Förskolans mål är att all personal får en vidgad syn på begreppet familj

Insats

Vi kommer medvetet välja material som synliggör olika familjekonstellationer, t.ex. böcker. Vi kommer även att använda oss av olika samtal med barnen där vi kan väcka till reflektion t.ex. i en lek eller små samlingar.

Ansvarig

Alla pedagoger

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Område

Främja likabehandling oavsett ålder

Mål

- Vårt mål är att vi anpassar barngrupperna och vår verksamhet utifrån barnens utveckling, oavsett ålder.

Insats

Vi samarbetar mellan våra olika barngrupper och för diskussioner för att kunna tillgodose alla barns olika behov i förskolan.

Ansvarig

Arbetslagsledare tillsammans med förskolechef ansvarar för att det förs diskussioner.

Uppföljning och utvärdering

De främjande insatserna utvärderas vid två tillfällen på personalmöten under året.

Årshjul för förskolans likabehandlingsarbete

